

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดกลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาโทภาคปกติและภาคพิเศษ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ของมหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวนทั้งสิ้น 108 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดสุขภาพจิต มีชื่อเรียกว่า ซิมตอม ดิสทเรส เชคชีลส์ - 90 (Symtom Distress Checklist - 90) หรือ เอส ซี แอล - 90 เป็นแบบทดสอบที่วัดพฤติกรรมเบื้องต้น ซึ่งมักพบในผู้ที่มาขอรับบริการทางจิตเวช เคอโรกาตัส, ลิพแมนและโควี (Derogatis, Lipman and Covi, 1973 : 13) ได้ดัดแปลงมาจากแบบทดสอบเอส เอช ซี แอล (Hopkins Symtom Checklist, HSCL) โดยได้เพิ่ม

คำถามเข้าไปอีก 30 ข้อ และละเอียด ชูประยูร (2521 : 11) หัวหน้านักจิตวิทยา
โรงพยาบาลสมเด็จพระยา เป็นผู้นำแบบทดสอบนี้มาใช้ในประเทศไทย และได้ทำการหา
ปกติวิสัยของแบบทดสอบในคนปกติ สำหรับแบบทดสอบ เอส ซี แอล - 90 ฉบับภาษาไทยที่ใช้
ศึกษาครั้งนี้ เป็นฉบับที่แปลเรียบเรียงโดยแผนกจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลสมเด็จพระยา
แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยคำถามสั้น ๆ จำนวน 90 ข้อ แบ่งตามสุขภาพจิต 9 กลุ่ม
อาการคือ (ละเอียด ชูประยูร. 2521 : 9 - 11)

1. กลุ่มอาการความผิดปกติทางร่างกาย (Somatization Dimension : Som)
เป็นความผิดปกติเกี่ยวกับระบบหายใจ ระบบย่อยอาหาร ระบบหัวใจ ระบบอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวกับ
ระบบอัตโนมัติ

ตัวอย่างเช่น ข้อ 4 เป็นลมวิงเวียน ข้อ 42 ปวดกล้ามเนื้อ

2. กลุ่มอาการย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive - Compulsive Dimension :
O - C) เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความคิด แรงผลักดันการกระทำต่าง ๆ ที่รบกวนจิตใจเป็น
อาการที่คนไข้ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นแต่ก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ ตัวอย่างเช่น ข้อ 38 ต้องทำงานซ้ำ ๆ
เพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้อง

ตัวอย่างเช่น ข้อ 45 ตรวจตราสิ่งที่ทำไปแล้วซ้ำแล้วซ้ำอีก

3. กลุ่มอาการความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น (Interpersonal Sensi-
vity Dimension : IS) เป็นความรู้สึกบกร่องหรือมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ด้อย ความรู้สึก
หมกหมุ่นอยู่กับความคิดของตนเองอย่างรุนแรง และการคาดหวังว่าจะได้รับปฏิกิริยาโต้ตอบ
ในทางลบจากการติดต่อกับคนอื่น

ตัวอย่างเช่น ข้อ 6 ความรู้สึกวิพากษ์วิจารณ์คนอื่น ข้อ 34 รู้สึกสะเทือนใจง่าย

4. กลุ่มอาการซึมเศร้า (Depressive Dimension : D) เป็นกลุ่มอาการของ
อารมณ์เศร้า หมดความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีแรงจูงใจ และสูญเสียพลังกำลัง ความ
รู้สึกสิ้นหวังท้อแท้ ความคิดฆ่าตัวตาย

ตัวอย่างเช่น ข้อ 54 รู้สึกสิ้นหวังเกี่ยวกับอนาคต ข้อ 79 รู้สึกตัวเองไม่มีค่า

5. กลุ่มอาการวิตกกังวล (Anxiety Dimension : A) เป็นพฤติกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกกังวลต่าง ๆ เช่น ความกระวนกระวาย นิ่งไม่ติด กลัว ประหม่า และความตึงเครียด

ตัวอย่างเช่น ข้อ 19 กลัวโดยไม่มีเหตุผล ข้อ 39 หัวใจเต้นแรงและเร็ว

6. กลุ่มอาการความโกรธแค้นเป็นปรปักษ์ (Hostility Dimension : H) เป็นกลุ่มความคิด อารมณ์ หรือการกระทำซึ่งเป็นลักษณะของความรู้สึกโกรธแค้น ได้แก่ กลุ่มอาการความคิด อารมณ์ หรือการกระทำซึ่งเป็นลักษณะของความรู้สึกโกรธแค้น ชื่นเคือง รวมทั้งความรู้สึกก้าวร้าวทำลาย ความรู้สึกโต้แย้ง และควบคุมอารมณ์ไม่ได้

ตัวอย่างเช่น ข้อ 24 มีอารมณ์หงุดหงิดที่ระงับไม่ได้ ข้อ 31 อยากตะโกนหรือขว้างปาข้าวของ

7. กลุ่มอาการกลัวโดยไม่มีเหตุผล (Phobic Anxiety Dimension : Ph) เป็นความรู้สึกกลัวโดยไม่มีเหตุผล เช่น ความกลัวเฉพาะที่มีต่อคน สถานที่ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งไม่มีเหตุผลและเกินความจริงทำให้ต้องหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้น

ตัวอย่างเช่น ข้อ 13 กลัวที่โล่งแจ้งหรือถนน ข้อ 25 รู้สึกกลัวเมื่อออกนอกบ้านคนเดียว

8. กลุ่มอาการความคิดชอประแวง (Paranoid Ideation Dimension : Par) เป็นความคิดชอประแวง เช่น การโทษคนอื่น ความไม่เป็นมิตร ความระแวงสงสัย ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ความหลงผิด การสูญเสียการควบคุมตนเอง และความคิดมักใหญ่ใฝ่สูงว่าตนเองเป็นใหญ่เป็นโต

ตัวอย่างเช่น ข้อ 8 รู้สึกไม่ไว้วางใจผู้อื่น ข้อ 68 รู้สึกว่าคนอื่นไม่เห็นด้วยและไม่ร่วมมือกับท่าน

9. กลุ่มอาการทางจิต (Psychoticism : Psy) เป็นกลุ่มอาการทางจิตซึ่งมีตั้งแต่อาการที่ยังไม่แสดงชัด จนถึงอาการที่แสดงออกอย่างชัดเจน เช่น อาการถดถอย แยกตัวเองหนีสังคม จนถึงลักษณะความคิดของ Schizophrenia อาการหูแว่ว การถูกควบคุมความคิดจากภายนอก

ตัวอย่างเช่น ข้อ 85 มีความคิดว่าท่านควรได้รับโทษจากบาปที่ท่านก่อ ข้อ 88 ไม่เคยรู้สึกสนิทสนมกับผู้อื่น

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ท่านถูกรบกวนโดยสิ่งต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1. ปวดศีรษะ	0	1	2	3	4
2. ประสาทอ่อนหรือประหม่าง่าย	0	1	2	3	4
3. ความคิดซ้ำซาก	0	1	2	3	4

วิธีทำแบบทดสอบ

- เวลาที่ใช้ทำแบบทดสอบ ใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 25 นาที คือสำหรับการ
แนะนำวิธีทำประมาณ 5 นาที และการตอบแบบทดสอบประมาณ 20 นาที
- การแนะนำวิธีทำแบบทดสอบ ผู้ให้ทำแบบทดสอบจะอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบ
ตาม "คำแนะนำในการทดสอบ" ซึ่งจะพิมพ์ไว้ก่อนส่วนที่เป็นคำถามของแบบทดสอบ
- การตอบแบบทดสอบ ผู้ตอบจะเป็นผู้กรอกแบบทดสอบเอง โดยพิจารณาคำถาม
แต่ละข้อว่า อาการในคำถามนั้น ๆ รบกวนจิตใจเขามากน้อยเพียงไร แล้วจึงตอบคำถาม
คำตอบจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ
 - 0 ไม่เคย หมายถึง ผู้ตอบไม่มีความทุกข์หรือปัญหาที่เกี่ยวกับอาการนี้เลย
 - 1 เล็กน้อย หมายถึง ผู้ตอบมีความทุกข์ที่เกี่ยวกับอาการนั้นอยู่บ้างแต่ไม่
สม่ำเสมอและเป็นจำนวนน้อย

2 ปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบมีความทุกข์เกี่ยวกับอาการนั้นสม่ำเสมอและมีจำนวนพอประมาณไม่รุนแรง

3 ค่อนข้างมาก หมายถึง ผู้ตอบมีความทุกข์เกี่ยวกับอาการนั้นสม่ำเสมอและมีจำนวนพอประมาณจนถึงมาก

4 มากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบมีความทุกข์เกี่ยวกับอาการนั้นอย่างมากทั้งความถี่และความรุนแรง

เกณฑ์ปกติ

เกณฑ์ปกติของคนไทยนี้ได้มาจากผลงานวิจัยของละเอียด ชูประยูร (2521 :

12 - 15) ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนพยาบาลโรงพยาบาลพระปิ่นเกล้า นักเรียนนายเรือ นักเรียนจำอากาศ นักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง และบุคคลอื่น ๆ ที่สุ่มมาจากคนปกติที่ไม่มีการเจ็บป่วยทางจิต อายุระหว่าง 15 - 57 ปี จำนวน 525 คน ซึ่งปัญหาของคนทั่วไปอยู่ระหว่างระดับที่ 1 - 3 และโดยเฉลี่ยจะอยู่ประมาณระดับปัญหาที่ 2 ระดับนอกเหนือไปจากนั้นจัดว่าต่างไปจากคนปกติทั่วไป

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบเอส ซี แอล 90

กลุ่มอาการทางสุขภาพจิต	เกณฑ์ปกติ		
	N	μ	σ^2
กลุ่มอาการความผิดปกติทางร่างกาย	525	0.64	0.44
กลุ่มอาการย้ำคิดย้ำทำ	525	1.19	0.35
กลุ่มอาการความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น	525	1.04	0.31

กลุ่มอาการทางสุขภาพจิต	เกณฑ์ปกติ		
	N	μ	σ^2
กลุ่มอาการซึมเศร้า	525	0.93	0.26
กลุ่มอาการวิตกกังวล	525	0.85	1.21
กลุ่มอาการโกรธแค้นเป็นปรปักษ์	525	0.77	0.37
กลุ่มอาการกลัวโดยไม่มีเหตุผล	525	0.70	0.27
กลุ่มอาการหวาดระแวง	525	0.99	0.50
กลุ่มอาการทางจิต	525	0.71	0.30

คุณภาพของแบบทดสอบเอส ซี แอล 90

ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบการหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบนี้ กนกวัฒน์ สุระตุยคะ (2523 : 17 - 18) ได้ทำการหาไว้เมื่อปีพุทธศักราช 2522 โดยใช้วิธี กลุ่มประจักษ์ (Known Group Technique) โดยนำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียน ม.ศ. 3 โรงเรียนประจักษ์ราชนาฏราช อำเภอประจักษ์นคร จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 50 คน และคนไข้จากแผนกจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 30 คน เปรียบเทียบผลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง โดยใช้ ที-เทสต์ ปรากฏว่า สุขภาพจิตของนักเรียนดีกว่าคนไข้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน แสดงว่าแบบทดสอบให้วัดได้สอดคล้องกับความเป็นจริง

เปรมปรีย์ เชื้อทอง (2526 : 22) ได้ทำการหาไว้โดยนำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนนวมวิทย์ กรุงเทพมหานคร ชาย 25 คน หญิง 25 คน อายุอยู่ในระหว่าง

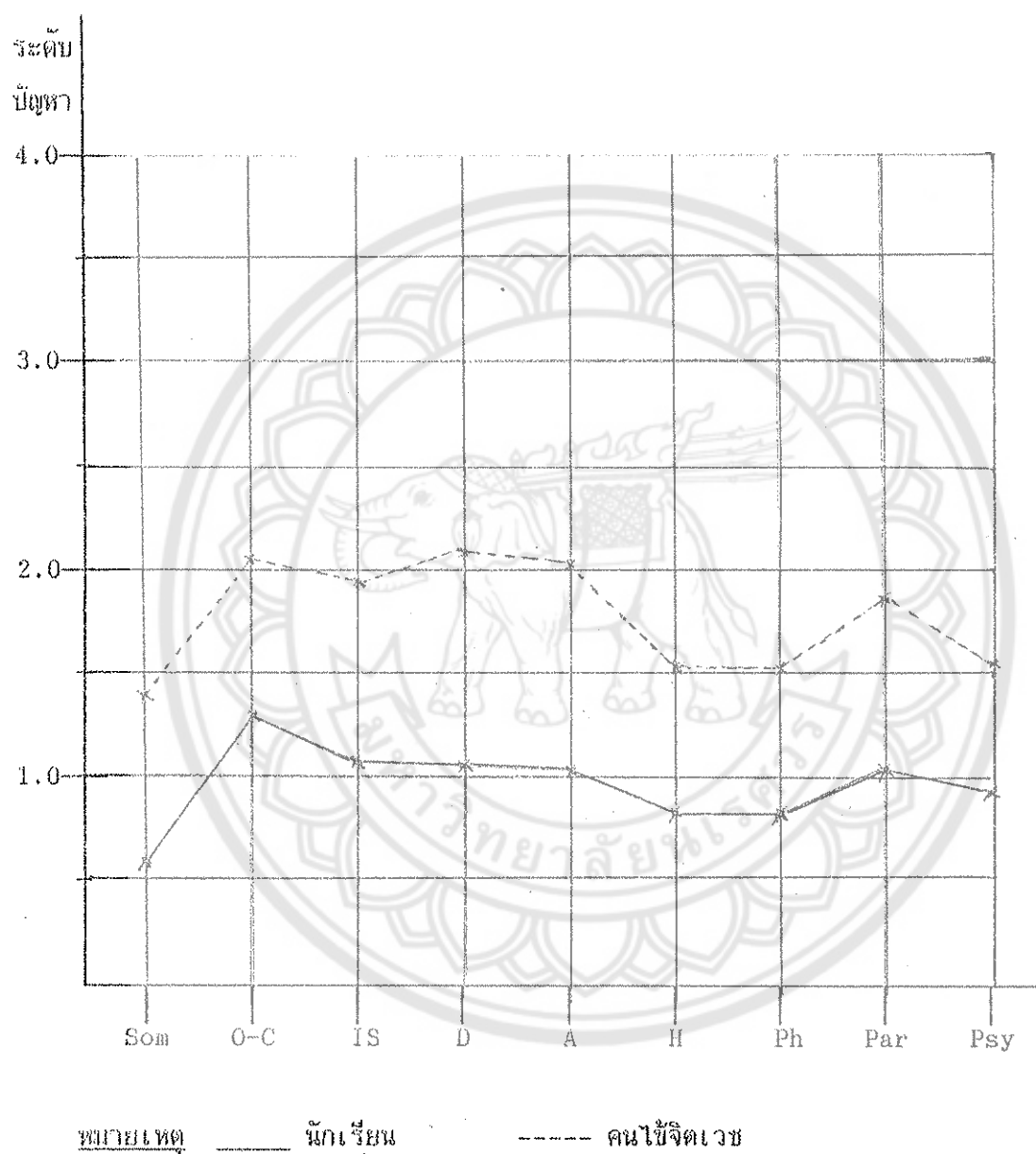
12 - 18 ปี อายุเฉลี่ย 15 ปี โดยทำการทดสอบเป็นกลุ่มและคนไข้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคประสาทจากแผนกจิตเวช โรงพยาบาลศิริราช ศูนย์สุขภาพจิต โรงพยาบาลประสาท และโรงพยาบาลวชิรพยาบาล ชาย 20 คน หญิง 30 คน อายุระหว่าง 12 - 20 ปี อายุเฉลี่ย 16 ปี โดยทำการทดสอบเป็นรายบุคคล เปรียบเทียบผลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองโดยใช้การทดสอบที (T - test) ดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบกลุ่มอาการทางสุขภาพจิตของนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินยา และคนไข้จิตเวช

กลุ่มอาการทางสุขภาพจิต	นักเรียน			คนไข้			t
	N	X	S ²	N	X	S ²	
กลุ่มอาการความผิดปกติทางร่างกาย	50	0.66	0.16	50	1.41	0.57	-6.21**
กลุ่มอาการย้ำคิดย้ำทำ	50	1.34	0.21	50	2.07	0.37	-6.78**
กลุ่มอาการความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น	50	1.15	0.26	50	1.97	0.28	-7.89**
กลุ่มอาการซึมเศร้า	50	1.09	0.16	50	2.11	0.38	-9.81**
กลุ่มอาการวิตกกังวล	50	1.01	0.22	50	2.05	0.42	-9.19**
กลุ่มอาการโกรธแค้นเป็นปรปักษ์	50	0.81	0.22	50	1.59	0.72	-5.69**
กลุ่มอาการกลัวโดยไม่มีเหตุผล	50	0.82	0.31	50	1.57	0.51	-5.86**
กลุ่มอาการหวาดระแวง	50	1.06	0.36	50	1.84	0.61	-5.60**
กลุ่มอาการทางจิต	50	0.92	0.20	50	1.62	0.44	-6.19**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาพประกอบ 1 แสดงระดับปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับ
คนใช้จิตเวช

จากตาราง 2 และภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสัณฐานจิตของนักเรียนดีเท่าคนไข้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ดังนั้นจึงถือว่า แบบทดสอบใช้วัดได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

ความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบ เอส ซี แอล - 90

กนกรัตน์ สุขะตุงคะ (2523 : 20) ได้ทำการหาค่าความความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยนำแบบทดสอบจากนักเรียนประจันตราษฎ์บุรีมา รุ่ง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 50 คน มาตรวจให้คะแนนและหาค่าความเที่ยง โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ .91

รัตนา ตั้งชลทิพย์ (2530 : 64) ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา เช่นเดียวกัน ด้วยวิธีการนำแบบทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบวรเมศร กรุงเทพฯ จำนวน 30 คน มาตรวจให้คะแนนแล้วหาค่าความเที่ยงได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ .88 ซึ่งใกล้เคียงกับที่ กนกรัตน์ สุขะตุงคะ (2523 : 20) หาไว้คือ .91

ตาราง 3 แสดงค่าความเที่ยงของแบบทดสอบเอส ซี แอล - 90

กลุ่มอาการทางสุขภาพจิต	ค่าความเที่ยง
กลุ่มอาการความผิดปกติทางร่างกาย	.61
กลุ่มอาการย้ำคิดย้ำทำ	.62
กลุ่มอาการความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น	.69
กลุ่มอาการซึมเศร้า	.68
กลุ่มอาการวิตกกังวล	.62
กลุ่มอาการโกรธแค้นเป็นปรปักษ์	.60
กลุ่มอาการกลัวโดยไม่มีเหตุผล	.62
กลุ่มอาการหวาดระแวง	.77
กลุ่มอาการทางจิต	.66
รวมทั้งหมด	.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ณ ถึงหัวหน้าห้องชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว เพื่อขอความร่วมมือไปยังนิสิตที่ได้กำหนดไว้ได้กรอกแบบทดสอบแล้วนัดเวลาที่จะรับแบบทดสอบ
2. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบจากกลุ่มประชากรมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยเลือกแบบทดสอบกับที่สมัครมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจแบบทดสอบ แยกตามตัวแปรต่าง ๆ แล้วคำนวณค่าทางสถิติ จากนั้นจึงนำเสนอ
ในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในประชากร

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 71)

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\sigma = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}}$$

เมื่อ σ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

(บึงอร ภาวภิรมย์ขวัญ. 2523 : 31)